

20 ՓԱՐԱ

ՏՈՒՆԿԱՆ ԶԱՌՈՑ ՈՐ ԵՆ ԻՆՏ ԳՈՐԾԻՆԻՑ ԳԵՏԻ Ե ՈՒՂԱԿԻ
ՍՐ ՆՍՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՎԵԼԿ ՕՐԱԳՐԻ
Լալարիս, 4. Պոլիս

دريعه غلطه آردولك غزسي اداره سته

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

4. ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒՆԻՄ 30/11 04-ՈՍՏ. 1893

ԲԱՐԵՎԵԼԿ

ՅԻՐԱՆԱՆԱՆ ԳՈՐԾԻՆԻՑ. — Մեր Հե-
ռապարակ բաժնին մէջ ընթերցողը ար-
դէն տեսնոյ թէ նոր «Բարեւելք» մը
կը զարգացնէ փարիզցիները. Տիբա-
նոն անձը նոր յայտնութիւններ ըրած
է Բանաստեղծի գործերուն առթիւ. Պ.
Տիբա ընդհանուր ապահովութեան
նախկին տնօրէնին Պ. Սանտուրիի քաղ-
տապարն էր, որ վերջերս պաշտօնանկ
եղած ըլլալով՝ լրագրորդ տեղեկութիւն
հաղորդեալն համար, փութա-
ցեր է հրատարակել այս տեսարանը, ո-
րով կը պատմէ թէ ինչպէս Պ. Ս. Լու-
պէ է Ռիպո չուցեցին որ բռնուի Առ-
թիւն. Իրեն յանձնուած էր գտնել զԱռ-
թիւն, բայց ինչ չուցեց, զի հաճող պի-
տի չլինէր, Բանաստեղծ տեսակցեցաւ Առ-
թիւնին հետ, որոյ զէնքին և անհասկան
հանդամանայ վրայ ոտքիդնութիւն
կողմէ սխալ տեղեկութիւն մը հա-
ղորդեալ էր. 1892 յուլիս ինչ Առ-
թիւն տուն զրկուեցաւ, զԱռթիւն գտնելու
և անոր վրայ հակելու պաշտօնով, որպէս
զի չհերքակալուի Առթիւն փողոցը
ապրտանած էր և իւր մէջ բարեկամ
բնակեալ ի փարիզ՝ անոր աղջկէն
զերկուցեցին կնիքուներ, բայց ինչ-
կայսրեան երկու փառաբաններու
Առթիւն իմացուց առ Պ. Լուպէ թէ ա-
ղայութեան մէջ ինչիմա փր. առաջարկ-
կած են իրեն՝ Բանաստեղծի գործին մէջ
կաշառակերներու ցուցանիս հաղորդելու
համար, բայց ինչ մերժած է և կը խնդ-
րէ միայն ոպահովութիւն ապահովեալ
փարիզ դառնալու, և յանձն կ'առնու
մինչև իսկ դատարանին առջև նպաս-
տաւոր վկայութիւն տալ ամբաստանեալ
քաղաքական գործիչներուն համար. Առ-
թիւն կը հաստատէ թէ իւր ցուցանիս ոչ
որ տեսած է, և ինչ տակալին կարգէ
շատ մը անհերու պատիւը փրկել, և
ծառայել Հանրապետութեան. Պ. Ռիպո
կը յայտնէ առ Տիբա՝ երկու բանակ-
ցի Առթիւնի հետ, անոր թուղթերը
տեսնել և ընթերցելով. Տիբա անձի
մը հետ կ'երթայ ի վիեննայի կը տե-
նուի Առթիւնի հետ, որոյ լուսնակարը
կը հասնէ անոնց իրեն իմացեցու. Մէկ-
տեղ կը պարտին կարեւոր չէնքերը,
նաեւ բանտերն, ուր Առթիւն կը յուզուի,
խորհելով թէ Ֆրանսա դառնալուն
այնպիսի վիճակ մը իրեն կրնար պա-
սել, և չեմտեանդաբար կ'աղօթէ Սըր-
բըն Մարկոսի մայր-կեղծուհոյն մէջ.
Առթիւն կը պատմէ թէ ծանօթու-
թեանց տեսարակ մ'ունի, յորում
նշանակուած են իւր ամենօրեայ գոր-
ծանոթութիւնը. Բանաստեղծ գործին առ-
թիւն դրամ բաշխուած պահուն, իւր
ընտելեան համար պայման կը դնէ
Ֆրանսա դառնալու ապագայութիւն
և 100,000 ֆր., որոյնց երեսփոխանի մը
անունը շարտադրանքով համար. 1893
հոկտեմբեր սկիզբը Պ. Տիբա իւր տն-
եկաբեր կը յանձնէ առ Պ. Ռիպո. 4

Անգամ մը Պ. Տիբա ուզեր է իւր այ-
ցաբարտին վրայ գրել անունն և վճա-
րել գումարը, զոր դնուած երեսփո-
խան պիտի ցուցնէր Առթիւնի. Սա
կընէ առ Պ. Տիբա, «Այս գործեր
այդպէս չեն կատարուիր. Բաւ է որ
կնիքանի բարեառով ըսէք ինձ թէ ում
պէտք է դրամ վճարեմ, երբորդ ան-
գամ Տիբա կը հրաւիրուի երկու գտնել
Առթիւն, բայց միտ այն հոգածութեամբ
որ Առթիւն փրանսական ստիկանութեան
հետքը չլինայ. Եւսակաբարութեան մէջ
Պ. Տիբա «Եւսատի օրիորդ» անունը
կուտար Առթիւնի. — Այս պատմութիւն,
նորթին կեցի թուղթերէն ետք, օր-
ուան մեծ գէպն եղաւ ի փարիզ. Պ.
Ռիպո փութեց հերքում առ, նմա-
նապէս Պ. Տիբա, և հինա խնդիր է
գտնել ինքեցին զՊ. Տիբա, բայց
պէտք է որ Պ. Պ. Լուպէ, Ռիպո, Ռի-
բա և Պոլսուս գտնուալ յարուցա-
նին դատարանի. զի Տիբա թէ և կուտ-
վարանի գաղտնիք հրապարակած է,
բայց ոչ թէ յօգուտ և ի հաշիւ օտա-
րազեցալ, վարչութեան մէջ այժմեանը
երեւց նախորդներուն գործոց համար
պատասխանատուութիւն չեն ընդունիր.
Բայց ընդհանուր կարծիքն է թէ աղա-
կարկանդակ հնարքն է այս՝ առաջին
երեսփոխանական ընտրութեանց առ-
թիւն իրենց հակառակորդներուն վրա
սեղու համար.

ԳՐԱՄԱՆԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱՆ. — Իսպա-
նի գրէս. — Անգլիայ Պանթան իւր գեղը
սահմ 100ին 2/3 ինչ Յի հանդիմ, հրա-
պարակին անկեղածէն աւելի շուտ
չարժեցաւ, բայց ուղիղ շարժում մ'ը-
րաւ. Եօթնեկիս հարկէն երեւցաւ թէ
Պանթանին մետաղադրանի պահեստին
պակաս է 2,385,000 ոսկի, յորմէ իւր
800,000ը գործածուած է Անգլիայի երե-
կին շրջաբերութեան, որ կ'աւելայ
միտ Օգոստոսի սկիզբն, և 1,580,000
ոսկին Անգլիայէն դուրս հանուած է.
Պանթանին եօթնօրեայ հաշուոյն պատ-
րաստութիւն ետքն ալ մեծաքանակ դու-
մարներ խնդրեցան, ի հաշիւ Միա-
ցեալ Նահանգաց, որ դուտ աւելի ոս-
կեղքամ պիտի խնդրէ մեղմէ, (Հոն
տիւրդ սեղանաւորական մեծ ապագա-
պին բերմամբ) և կը սպասուի որ Ռուսիա
ևս ոսկի պիտի առնու մեղմէ. Թէ և
գլխաւորապէս Աստարալիան մէկ ու-
նիս միլիոն ոսկեղ չափ գումար մը Պա-
նթան գալու վրայ է, բայց ամեն եւ-
թաբարութեանց կը ցուցնեն թէ առա-
ջին կ'ալ մէկ ամսուան միջոցին Պանթանին
ոսկեղքամի պահեստն աւելի պիտի
պակսէ, և քանի որ այսպէս է, լա-
ւաւագոյն է որ ոսկեղքամի պաշտպանու-
թեան համար պէտք եղած միջոցներն
այժմէն հեռու առնուին (զեղել) սակի
բարձրագոյնով. Միացեալ Նահանգաց
մէջ ոսկեղքամի պէտքն այնքան զգալի
կ'ըլլայ որ ամերիկեան երկաթուղեանց
ալ ճարտարագործական ընկերութիւնը
ոմանք ձեւաւարկեցին Լոնտոնի հրապա-
րակին սակի քաշի կամ փոխառութեան
հետ և կամ լրեցու պարկիւղութեան
հոս ծախելով, և մեր հրապարակէն այս

կերպի բաւական ոսկի առնուեցաւ
եօթնեկիս մէջ. Անգլիայ Պանթանին զեղ-
չի աւելի բարձրացման շնորհիւ, դրամ
խնդրողները գէթ մասամբ կը հաշիւ
գրեն երեսնին զէպի փարիզ դարձնել,
ուր Ֆրանսայի Պանթան վերջերս մեր-
մեջ հեռու դաշնել իւր ոսկեղ միջեր-
քին, և հաւանորեն դարձեալ պիտի
չուցնէ ոսկի դուրս հանել, մինչեւ որ
Անգլիայ Պանթան իւր աւելի աւելի
բարձրացնելով, Ֆրանսայի Պանթան
կարենայ աւելի յահաւորապէս դուրս
հանել իւր ոսկին.

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԱՐԱՆ. — Պահ-
պանողական Պ. Տիբայի երեսփո-
ղի մէջ առաջարկ մը ժողովը, որով
կը բողոքէ Հնդկաստանի մէջ ըն-
դառնուած դրամական նոր դրութեան
դէմ, իրեն վնասարեւ արժանի մեծա-
ղի շահերուն. Երեսփոխան նախարար
Սըր Ռիքարտ Հարթըրը պարտաւորե-
ցաւ նոր դրութեան (Անգլիայ մէջ ար-
դէն բացատրուած), ըսելով թէ Անգ-
լիոյ կուտակարարութիւնն յօգուտ Անգ-
լիոյ այսպիսի դրութեան ժողովրդին
իւրեքն պարտ չըրաւ Հնդկաստանի
կուտակարարութեան վրայ, այլ ուղա-
պէս Հնդկաստանի կուտակարարութեան
ինքն իրենց հաշիւն համար օգ-
տակար ընդունեց այս դրութեան
Պահպանողական կուտակարարութեան վա-
րէի Պ. Պարթուր ևս քննարկեց փար-
չակն տնօրէնութիւնն այս մասին, և ի
միջի այլոց ըսաւ թէ դրամ խնդիրն
ամենաբարձր կարեւորութիւն ունի ա-
մեն մարդու համար. (Էդ միտ լաւ ու-
սուցիչ, Պ. Պարթուր)

ԳԻՐՈՒԹԻՒՆ. — Միացեալ Նահան-
գաց մէջ օրուան խնդիրներէն մէկն է
Նախագահ Պ. Քլիվլենտի գլխավորութեամբ
Կիւլագեանական միջոցներու զեկել հար-
կաբարութեան մը յոր յարաճում գլխա-
ւորութեան արտաւարտ մը քաշելու
համար. Սըր Երկու անգամ միայն
կ'ուտէ, անկողին երկուսն ամենու
թիւնին նախաձեռնի մը, և երկուսն
գէթ թիւնին. Զայ իւր Յոթերը քան չու-
տեւ, և զիւրերը չընկերելու կերպով
ալ շատ պարզ բաներ են. Բերանը չի
գրելու քան, գեանախնդր, խորի-
ղին, և ոչ և կ'ընէ պարզայն, իւրայն
բան, ևն. Ոգնելը ընդգիծներէն բոլ-
րովն հրապարած է, նոյն իսկ չուրն
ամենին քիչ չափով կը խմէ.

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԽՈՐՀՐԱՐԱՆ. — Պ.
Քլիվլենտը, որոյ գլխավորեան վրայ կը
խօսեցինք քիչ մը վերը, բայցամէկ մի-
ջոց մ'ալ գտած է իւր գլխավորութեան
պակսեցնելու, այս է Արժանի խնդ-
րներ, որուն պատճառած, յաւելեալ
միջոցներով, Միացեալ Նահանգաց
մէջ ոսկեղքամի պէտքն այնքան զգալի
կ'ըլլայ որ ամերիկեան երկաթուղեանց
ալ ճարտարագործական ընկերութիւնը
ոմանք ձեւաւարկեցին Լոնտոնի հրապա-
րակին սակի քաշի կամ փոխառութեան
հետ և կամ լրեցու պարկիւղութեան
հոս ծախելով, և մեր հրապարակէն այս

ներու անգին ծառայութիւնը պիտի մա-
տուցանէ անուանի պիտի ժողովրդա-
կան կուտակութեան Միացեալ Նահան-
գաց եւ իւրոք, երեկին Հնդկաստանի
մը ծանուցանէ թէ Պ. Քլիվլենտ, ըս-
նալով Միացեալ Նահանգաց կերպուն-
կան կամ դաշնակցայն Խորհրդարա-
նին արտաւարտ նախաձեռնին, յոր
ընդունելով երեսփոխանաց նկատառութեան
մատուցած է Արժանի խնդիրն. Ըսելով
թէ «ամերիկեան ժողովրդեան հարաւո-
րեան ու վերելութեան մասին պատա-
նակ արտաւարտ կարգի հոգն ու միտ-
նութեան հարկ անհրաժեշտ կ'ընէին որ
Խորհրդարանը շարունակէր գումարներ
ծար մը խորհրդու համար, իմաստուն
և հայրենասիրական օրենսդրութեան
մը չարիքին առջին առնուցմը պարտքն
է կ'ընէ Պ. Քլիվլենտ, որ խնդիրն
խաղ ժանդիւր, կը յայտարարէ, հա-
կուտակ Արժանի կուտակեցներուն, թէ
Արդի շարքերին յաւել կ'եղած է
զխաւարտագէ այն ամերիկեան օրեն-
ներէն որք հաստատուած էին ամեն
միտ հրապարակէ կուտակարարութեան
հաշուին արժանի գնելու և փոխան-
ցին մէջ անհասկեց հաշուոյն ապագա-
պէս արժանի դրամ կ'ընելու համար.

ԿՈՅԳԱՅԻՄՈՒԹԻՒՆ. — Կոյիկ կարե-
ւու մեքենայը հիմակ այն ստիւիան
կատարեալագործում են որ Նիւ Եորքի
մէջ այս օրիս զոյգ մը կոյիկ սկիզբէն
մինչև վերջը (կոնստիւկտիւր) կ'ընելու
և զոյգ մը կոյիկը առելի մէջ զեռեղ-
ուկով) պարտաւորեցաւ ընդացաւ ընդ
ամենին առան և վեց վարկէն մէջ.
Հապա մեր տեղացի կոյիկագործին որք
երեքը երեք օրէն առաջ կոյիկ մը չեն
կրնար յանձնել, և սովորաբար մէկ շա-
բաթէն կը ընդունեն տարւոյն ինչ ինչ
եղանակներուն մէջ.

ՄԵՌԵՆԱՆ ԾՈՒՂ. — Պարեանին եր-
կաթնութեան անոյց. Ընկերութեան
կողմէ երկու ժամանակ այն կոյիկը
գտնուած Տիւր. Լորդը կը հրատարա-
կէ թէ Մեռեալ Ծով մէջ ամեն տարի չո
գլացման պատճառաւ քանի մը միլիոն
սակաւաւոր չուր կը կորուսանէ. Հո-
ւիսն ուր կը գտնուի այն պատմական
ծով՝ աշխարհի ամենին առաջ տեղերէն
մէկն ըլլալով, արեւուն ճառագայթը
գլխաւոր կը քաշեն իւր հանին չուր այս
ահապին քանակութիւն. Այն չովս
ուշագրաւ է նաեւ երկրիս վրայ ամե-
նին խորունկ վայրերէն մէկն ըլլալուն
համար. Միլիոնականի մակերեսութիւն
1,300 ոտք վար է, և ժայռ պարիսպ-
ներ, չընկալաւորով զայն մինչև 2,600
ոտք բարձրութեամբ, ամեն կողմէ կը
փակեն. Միայն Յորդանան գետը կը
խալի Մեռեալ Ծովուն մէջ, որ ուրիշ
կերպի չուր չի կորուստեցին բայց ինչ
չուրայնամբ. Տարուն տարի խաւա-
լու վրայ են Մեռեալ Ծովուն չուրերն,
և այժմ այնքան խիտ են որ մարդա-
յին մարմինը գիւրաւ կրնայ կենալ
այն չուրին երեսն առանց ամենեւին
ճիշդ մընելու ոտքով կամ ձեռքով.

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԽՈՐՀՐԱՐԱՆ ԶՈՒՆԶՐԻ մարդ-
կայն մայն է. Լոնտոնի վաճառականը
ամեն տարի հինգ տակաւաւոր (100
կնիքներ) մարդկայն մալ կը գնեն
օտար երկրներէ. Փարիզցիք տարեկան
200,000 լեպլայն աւել կը հնան, որ
80,000 անգ. ոսկի կ'արժէ.

Ի ՆԻՒ ԵՈՐԴԻ միլիոնաւոր մը կ'ալ
(տաւալով) որք անհասկեց հաշուոյն
սուղ քաղաքին մէջ՝ երեք 50 փարայն
աւել չըլլար.

Պ. ՎՈՐԹ. Փարիզեան հոգեւոր
գերեզմար կանանց համար, ըսաւ խո-
բարդի մը թէ մի քանի տարի առաջ
Ռերուցի հարուստ տիկնոյ մը ծախած է
չընդգետ մը 6,000 անգ. ոսկի ար-
մէքով, որոյ 5,000ը ծանեկներուն
համար միայն. Մի քանի ամիս առաջ
այ 2,500 ոսկեղ վերադու մը ծախած է
որոյ 2,250 ոսկին միայն մուշտակին հա-
մար.

ՄԱՅԲՐՈՒ ՆՈՐ ՎՏԱՅԻ ՄԷ. —
Չուրայնցէ քննարկեալ վարտահոս գոր-
ծիւն (մաղ մեքենայ, Tondeuse). Ե-
թէ կ'ուզէք, բնաւ մի գործածէք այս
գործիքը. Փարիզի բոլորներն հաստա-
տեւ են թէ գլխու մորթի հիւսնու-
թիւնները մէկ յաճախօրէն միւր փո-
խադրան յարմարեցնելու միջոց կ'ըլլան
վարտահոսը Տիւր. Լաւարը յաւա-
պէս այս գործին համար տեղեկագիր
մը պատրաստած ըլլալով, կը հաստատէ
թէ վարտահոսարներուն միջանկեւ
ու սանտրները շատ անգամ կը փո-
խադրեն գլխու մորթային հիւսնու-
թիւններն, որոյ հետեւանք մաղը կը
թափի, բայց ամենին վտանգաւորն է
նոր վարտահոս մեքենայ, զոր մա-
քը աւելի գծաւոր ըլլալով, հիւսնու-
գլխութեան միկորներն աւելի զիւրու
կը պարտաւոր մեքենայն, զոր մա-
քը քիչ քիչ փոխադրուին որ իւր
մէջ գործիքը, ձեւը գլխուն վրայ գոր-
ծածին յաւալը, եւսայնալ չուր մէջ
թափել, կամ 5 առ 100 ամիս ֆէնիքը
բաղադրութեան մէջ, մասնաւորապէս
վարտահոս մեքենայն.

ԱՐՈՒԵՍԱՆԱՆ ԴԵՍԷ

Ամերիկեան չարս հարկաւորեալ
տնտեսի համար կազմակերպեալ ճեթա-
կօի աշխարհահանդէսը՝ իր տարածու-
թեան և չենքերու մեծութեամբ ասիկ
առաջ եղած ցուցահանդէսներէն մեծ
տարբերութիւն մը ունի և դարուս ա-
մենամեծ ցուցահանդէսն է. Միլիոնաւոր
աշխարհահանդէսներու ամենին հարկա-
ւոր 1889ի Բարիզի աշխարհահանդէսն
էր որ իւր նորութեամբ և գեղեցկու-

թեամբ բոլոր աշխարհի դարձներն և ու-
շաղկապներն դաւալէ, բայց ամե-
րիկայի գերազանցեցին գերազանցեցին
քաղաքի մը չափ մեծ և փառաւոր ըն-
ցահանդէս մը կազմակերպելով. Ամե-
րիկայից իմացական և նիւթական գա-
րագիւն և բարգաւաճման վրայ ամեն
որ գազափար ունի. ամեն որ դիւն
թէ գործերը ինչպէս կը յառաւանս,
էստե՛ն, էստե՛ն, էստե՛ն, էստե՛ն, էստե՛ն
կ'առնեն Ամերիկայի մէջ. թէ ինչպէս
կը զիւրիւն այդ անհասկեց հարա-
ւորութիւնը, Հոգեւոր մէջ ալ հին և
նորին միջև տարբերութիւն մը կայ, ինչ-
պէս անհասկեցներ մէջ ձերին և երե-
տաւարային Ամերիկա՝ հոգեւոր ամենին
երեսփոխարէր տարօրինակ ուղիով իւր
մը առած է և հակադրաւ յառաջիկա-
մարմին մը կրնէ քաղաքակրթութեան
չափին մէջ. քաղաքային չէ՛ այս գիւմս
բոլոր աղբերու աղտաբարութիւնն և լա-
րագործութիւնն է, յարուս և հասունացած
մարդ հոս թափած և յայն ապարկեղ
մը գտնելով գործել սկսած են Աշխարհա-
հանդէս կազմակերպել բոլոր աղբի մը
նիւթական և իմացական հարստութիւն
և ընդունակութիւնն ի հրապարակ
երեւել ըսել է. և ցուցահանդէսի մը մե-
ծութիւնը սոյն աղբին մեծութիւնն ու
յառաջիկութիւնը կը ցուցնէ. Զեռ-
նիւթային լուսն ամենամեծ աղտոյցն
է. ամերիկայից ամեն տեսակ ձեռ-
նարկութեան մէջ խոյր չափով կ'ընեն
կրտստ և մեծ աղբը. մեծ գործը
հարուս յառաջ երեւի. աշխարհի վրայ
ամենին հարուս աղբը կը սեղանէ
տեղեկութեան գանձին մէջ միլիոնե-
րով տօյր պահուած մնացած է, ին-
չու չը գործել, երբ պատե՛ն առիւթ-
ներ կան պատրաստ. Ամերիկայից
աղբային հարստութիւն մը կ'ըզան
իրենց յառաջիկութիւնը կ'ընեն աշխարհ-
առջին ցուց տօյրով և այսպէս 1890
աղբի 25ին Միացեալ Նահանգաց Ծե-
րապարկէն միւր կը փոխադրուին
փարիզի և չընաւոր նորադիր գլխ-
անի վաւերացնելով Ամերիկայի կո-
տի չարս հարկաւորեալ ցուցահանդէ-
սով մը տնտեսի համար պատրաստու-
թիւնը տնտեսեցան և միլիոնաւոր հա-
զմանք մը տալով բոլոր աշխարհի
ժողովրդը հրաւերելու կազմակերպե-
ման կեցիւր. համար և տնտեսի պատ-
մական ամենամեծ մի թուական.

Ամեն անուր որ այս աշխարհահան-
դէսը տնտեսու պատեհութիւն պիտի
ունենան, պիտի կրնան լաւ գաղափար
մը առնել հին և նոր աշխարհի ամեն
մէկ մասին վրայ, ամեն ժողովրդը
վրայ, ամեն աշխարհ, ամեն գիտու-
թեանց և վերջապէս որոյ դառաւար
մը պիտի կրնան կազմել մարդկայն
յառաջիկութեան և քաղաքակրթու-
թեան վրայ. Ինչ հարկ երկուք բեւեռ-
ները հազարաւոր դժուարութեանց
հանդիպել, տնտեսու և գաղափար
մը առնելու համար այդ ստուգեալ
կիւտային տակ աղբով ժողովրդը ըա-
րուց և վարուց վրայ՝ ահա, Ինչպէ՛ս
իր մուշտակովը իր տան մէջ իր դի-
ղին մէջ կեցած է ձեգաւն Բարդ մէջ.

Ամեն անուր որ այս աշխարհահան-
դէսը տնտեսու պատեհութիւն պիտի
ունենան, պիտի կրնան լաւ գաղափար
մը առնել հին և նոր աշխարհի ամեն
մէկ մասին վրայ, ամեն ժողովրդը
վրայ, ամեն աշխարհ, ամեն գիտու-
թեանց և վերջապէս որոյ դառաւար
մը պիտի կրնան կազմել մարդկայն
յառաջիկութեան և քաղաքակրթու-
թեան վրայ. Ինչ հարկ երկուք բեւեռ-
ները հազարաւոր դժուարութեանց
հանդիպել, տնտեսու և գաղափար
մը առնելու համար այդ ստուգեալ
կիւտային տակ աղբով ժողովրդը ըա-
րուց և վարուց վրայ՝ ահա, Ինչպէ՛ս
իր մուշտակովը իր տան մէջ իր դի-
ղին մէջ կեցած է ձեգաւն Բարդ մէջ.

ԹԵՐԻԹՈՒ ՄԱՐԿԵԼԻՆԻ (1)

ԺԻՒԼ ԵՆՈՒՆԵԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅՆԵՐԸ

ՆԱԽԱԳԻՐ
ՕԼԻՄՊԻԿԻ ԿԻՐՃԵՐԸ

Ռոմ. փոխառն Սիրի 1871	96 78
Փոխառն Սիրի 1877 (Տէֆան Լոն)	95 23
Պարս Սթամբ	12 62
Պարսի եւրոպական	14 87
Դատաւայի երկամուղի	43 37
Դիպտատանի միացեալ (իւնիֆիկէ)	99 73
« .. առանձ. (ըրրիֆիկէ) 1890	—
Տօմսնայ (փոխառն Սիրի)	102 73
Դիւնեմանի ինքն	35 50
Փոխառնայի ինքն փաղքի լույս	25 536
Գիւնեմ, 10 օգոստոս	
Փոխառնայի Սիրի Լոնտոնի լույս	123 75
Փաղքի	49 37
Ստամբուլի Ռէփի բաւմանի լույս	186 50
« .. եւրոպական	48 40
Փնեմ, 10 օգոստոս	
Ստամբուլի եւրոպական	82 70
Ստամբ. Ռէփի	190
Փոխառնայի Սիրի Լոնտոնի լույս	80 280
« .. փաղքի	20 45

երբորէ կ'անհետաւորեալաւ. այդ տեղէն երկու տարի արտօնէ տապ գնացել է Խաչախի և Միլանոս շարժանկէ և իւր ուսումը, եւ քնարական սոսքըւսօ (soprano lyric). Օր. Պապայեանի բեմարարաւքը բաւական մեծ է. Զուտոր, Քիշմոր, Գուբաշէ, Կարն և Հէրաշէ. Արգէն երկրորդ տարին է, ու յարգելի օրիորդ մեծ յայտնութեանը եղում և Խաչախի շատ քաղաքների տաքրակարգը բնների վրայ. Արտաժամանի պահանջող, խիստ երաժշտական քննադատները գովեալտով և Տրպանուշով են խօսում յարգելի օրիորդի լին. երգեցողութեան և լին բնական նուրբ խաղի մասին. Օրիորդի մէջ տղունում եւր մի հայուհու, որը քննադատական անկողմ նախադասաւորութեւրը, քաղաքական ունեցող. հայապաշտը իր արտի ձայնին, իր քննադատ ձերքին և ներքին իրան գեղարարութեան եւ միշտ եղեւորով և տապ ընկնողը. քննասիրելը գրական հակառակ է եղել Օր. Պապայեանի Խաչախ պնայուն:

ԱՍՏՈՐԶԱՆԱՆԻ

Պ. Ավրիմանեանի արդէն ծանօթ է մեր հասարակութեանը. նրա ձայնը բնական է հասակների բնօրով. Միլանի կոնսերւատորիայի ասպագետ ուսանողներին մին է:

Ե. ԵԱՆԱՎԱՐԻՆԻ

Այս քանի ժամանակներս մեզ մօտ հիւր է մեր յայտնի երգիչ Պ. Եանյանեանը, որին հրաւիրել է մի քանի ներկայացումների համար արժանականների բնակի թատրոնի վարդապետներ: Շատ անգամ զբաւմ է եղել Պ. Եանյանեանի մասին լին Ռուսաստանի և լին մեր Խովկասի մամուլի մէջ և միշտ գովաւորել, միշտ հիշատակ նրա ձայնից: Մենք մասնաւորապէս նրա վերջին երկու այստեղ եղած տպերանքի մասին իր յայտնաւորումը միայն թողած տպեր:

պերայի հետ, քաջ գիտե՛լ թէ ինչպիսի
մեծ, պատասխանատու դեր է ԳԵՂԻ
դերը՝ չափազանցրած չենք լինիլ, եթէ
ասենք որ ամբողջ օպերայի ծանրու-

[illegible]

മു. ദ. നി. ഗ. ൧. ൪൪

(Շարունակում է)

Հարցունցաւ Ռչտունիի, Արսէնի
Բարսեղի, Շաւարշի և Ճէպիտէիքեան Յ.
Կրթի թէ ի՞նչ պիտի ըսէին: Ռչտունի պ.
տասխանեց թէ ըսելիք մը չունէր, Արս.

պէտք է որ զէնք առնուն: Իւր այս յ
տարարութիւնք կը համապատասխան
հարցաքննիչ դատաւորին առջեւ ըսած
րուն: Հարցուեցաւ ամբաստանեալն:

Ինքն հոն ներկայ չէր եղած :

Միւս վկայն Կիրիւնցի Շալճը Յաւաւ Թէ հօրը անուոնը Յովհաննէս է , տաբեկան , արհեստով չալճը , Թէ ամբ

ճուղիքի փախազճըօղը Քէօսէ Հասանի
էնկիւրիէն ճամբայ ելեր են և թէ
կառքը ճամբան կոտորած ըլլալով, Հա
իրմէ առաջ անցեր է, հարցուցեր է

Գ. Պաղտատլեան

ճաղը ճիշտից իթառնա թալիպ օլան
բըն մագառը Աէրաթ բի էգաղիմա
տաիրէ սինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր :

Գինն է 4 դրոս
Կերոնաւստիկն է ՊԱՆՏԱՆԵԱՆ ԴԲԱՏՈՒՆ
Կ. Պոլիս Սուլթան Զաւիալ ճաւազի 14.

տախրէ սիրիէ կէլմէլէրի իւան օլուհուր:

Նօ. 46 1-3

